

JOSIP VANDOT:

Kekec nad samotnim brezdnom.

Planinska pripovedka.

2.

ala Tinka se je bila stisnila v kot kraj peči. Z rokami si je zakrivala obrazek, in vse telesce se ji je treslo zaradi krčevitega ihtenja. Zaman ji je govorila mati vsakokrat, ko je prišla iz kuhinje v izbo: »Ne jokaj se, Tinčica, le nikar se ne jokaj! Saj ne bo nič hudega, Tinčica!« — A Tinka ji ni odgovorila; Tinka je samo ihtela. Pa tudi Jerica je ni mogla potolažiti, pa naj je še tako lepo govorila. Tinka je samo stresala z glavico, ni verjela ničesar in je ihtela, samo ihtela. Le tuptatam se je ozrla s solznimi očmi na pleten pehar, kjer je ležala med krpami mucika, o, njena bela mucika, ki je imela zavezan krog vrata rdeč trakec. Bolna je bila mucika, joj, tako bolna, da bo nemara še celo umrla, oh, umrla! In Tinka jo bo morala zagrebsti v črno zemljo, kakor je bil zagrebel lani Kekec rajno Kezo. Pa je ne bo videla nikoli več — o, svoje mucike ne vidi nikoli več. Niti tedaj ne, ko Tinka umrje in odide v nebesa. Joj, niti v nebesih je ne vidi; saj mucika nima duše, kakor je tudi rajna Keza ni imela. In kako naj pride mucika v nebesa, če pa nima duše, oj, nima dušice, kakor jo ima Tinka in mamica in Jerica? — Ovbe, da se je moralo dogoditi to, da je morala zboleti bela mucika, ki je vse dni tako lepo mijavkala — ovbel!

Tinka se je sklonila nad pleteni pehar. Mucika se je stiskala tam v tople krpe; stisnjena je ležala tam, da se ji glave niti videlo ni, in se je tresla, samo tresla. Hudo je bilo mali Tinki, da ji je drobno srčce kar trepetalo. Gladila je muciko po nasršeni, beli dlačici in ji je venomer govorila: »Saj ne boš umrčkala — o, mucika, saj ne boš umrčkala... Kar lepo dvigni glavico in zamijavkaj in mi reci, da ne boš umrčkala! Ali slišiš, mucika? Mlekca ti prinesem z debelo sme-

tano, da se malo obližneš in boš zopet zdrava... Ali slišiš, mucika? Daj, zamijavkaj, samo malo zamijavkaj! Mucika, mucika!»

A mucika ni slišala obupane Tinke. Niti glavice ni dvignila in se je tresla, tako čudno tresla. Tinka je zaihtela še huje in se je zopet stisnila v kot. O, zdaj je bila popolnoma prepričana, da ji mucika umre, še pred nočjo umre. A kaj bo Tinka počela brez mucike, kaj bo počela brez njenega mijavkanja, ki ga je Tinka rajša poslušala nego ubrano kosovo petje? Saj pravim — umrla bi Tinka s svojo muciko, če bi imela mucika dušo, kakor jo ima Tinka, in če bi prišla v nebesa. Tako pa, joj, tako...

V izbo je stopil Kekec, ves vesel in razigrane volje. Zagledal je jokajočo se sestrico in se je začudil. »Pa kaj se zopet dereš, Tinkara?« je izpregovoril. »Ali hočeš, da grem po zmaja, ki ti takoj požre ves jok in vse solze? Ali hočeš, Tinkara?«

Tinka je stresnila z glavo in je zaihtela še huje, ko je zagledala Kekca. »O, moja mucika!« je zaklicala. Pokazala je z roko na pehar in je zopet zakrila obrazek. — »Hm,« je dejal Kekec in je pogledal v pehar. Potipal je bolno mačko in jo je dvignil na pol. A mačka niti glave ni dvignila, ampak se je samo dvakrat stresla. Kekec jo je ogledal od vseh strani, pa je zmajal z glavo. — »Hm,« je rekel še enkrat; potem pa je nadaljeval: »Ne kremži se, Tinkara! Mucika ti pogine zdaj pa zdaj... Pogine ti, kakor je meni poginila lani Keza za Gmajnico. Pa se nisem prav nič kremžil in sem vedel, da mi vse skupaj prav nič ne pomaga. Keza je pač poginila, ker je prišel njen čas. In kaj sem hotel? I, zagrebel sem jo, in rajnka Keza je mrtva in nihče več je ne prebudi od smrti... Tiho, tiho, Tinkara! Izmisli si bom lepo pesem o muciki. Pa bova prepevala tisto pesem na njenem grobu, in muciki bo dobro v grobu. Tiho bo predla in mijavkala: mijav — mijav — prav je tako, Tinka, prav!«

Tinka je prenehala jokati. Neverjetno je pogledala bratca in je zmajala z glavo. »Pa če je res, Kekec? O, ti se mi vedno lažeš in me imaš za norca. Kako bo pa mijavkala v grobu, ko bo pa mrtva? Ha, Kekec?«

»Seveda bo mijavkala in predla v grobu,« je odvrnil Kekec prav resno. »Lepo pesem bo slišala, pa se bo kar prebudila od smrti. Veš, Tinkara, lepa pesem prebudi vse na svetu. Pa bi mucike ne prebudila? Ravno tvoje mucike, ki je znala tako lepo mijavkati? O, Tinkara! Kolikokrat sem že stal na grobu rajnke Keze! Zapel sem lepo pesem in ko sem prenehal, sem slišal prav dobro iz groba Kezin glas. In Keza je meketala v grobu, tako lepo je meketala kot vselej za Gmajnico: mekeké — kekemeké... Pa sem vedel, da me sliši Keza tudi v grobu, ker me ima rada, tako neznansko rada. — Zato pa se potolaži, Tinkara, in nikar se ne cmeri, ker ti ne pomaga prav nič. Saj boš slišala

muciko iz groba, in mrtva mucika te bo klicala: mijav — mijav, Tinka! Lepo je v grobu, lepo in prav!»

Tinka je poslušala vsa zavzeta svojega bratca in si je pričela brisati solze z lica. Kekec se je muzal zadovoljno, ko je videl, da je potolažil sestrico. In resnično — Tinka se ni več drla in je le pomalem še globoko vzdihnila, vzdihnila iz polnega srca. Kekec pa je še enkrat pogledal mačko. Mačka se je bila zleknila in je bila mirna in se ni več tresla. Tedaj pa je vedel Kekec, da je uboga mucika mrtva in da ne bo mijavkcala nikoli več. Obrnil se je k sestrici, pa ji je dejal: »Glej, Tinkara! Mucika je ravnokar zaprla oči in te ne pogleda več... Zagrebela jo bova tam na vrtu, še danes jo bova zagrebela. Pa ne bodi žalostna, Tinkara! Nič ne bodi žalostna...«

Niti zaječala ni Tinka, ko je zagledala mrtvo muciko. Roko si je pritisnila na čelo in je gledala na živalco, ki se je bila ravnokar poslovala z življenjem. Uprla je v Kekeca svoje žalostne oči in je dejala: »Da, poginila je sirotica... Oj, Kekec! Prisanek mi je podaril to muciko. Ali se še spominjaš, Kekec? Rad je imel Prisanek muciko, kot sem jo imela jaz rada... Kekec, ali pojdeš v gore povedat stricu Prisanku, da ni več bele mucike? Oj, jokal bo stric Prisanek, ko mu poveš, da mucike ni več. Pa ti ga potolažiš, ti, Kekec... Saj pojdeš k stricu Prisanku? Ali ni res, da pojdeš k stricu Prisanku?«

»Pojdem, pojdem,« je odgovoril Kekec. »Vse mu povem, vse o sirotni muciki... Pa tudi o lepem grobu mu povem, kjer bo počivala tvoja bela mucika. Pa pride stric Prisanek k nam in ti prinese nemara drugo muciko, da ne boš jokala, prav nič ne boš jokala, Tinkara! O, že jutri zjutraj se napotim k stricu Prisanku. In potem bo vse dobro, vse... Le meni verjemi, Tinkara!«

»No, le, Kekec!« je rekla Tinka in se je naslonila nad pehar, kjer je ležala mrtva mucika. Kekec pa je odšel v kuhinjo k materi, ki je kuhala večerjo. Sedel je na klop nedaleč od ognjišča. Roke je prezkrižal na kolenih in je izpregovoril malomarno: »Oj, mati! Bil sem v gorah in sem videl našo živino. Pa tudi pastirja Mišnjeka sem videl. Vsi so zdravi in se počutijo dobro... A to vam rečem, mati, da je pastir Mišnjek velik nepridiprav. Sto strahov mi je naslikal, sto divjih strahov, ki se potepajo po Mali Pišenci. A rečem vam, mati, da nisem videl niti enega straha. Samo divji orel me je napadel in me je hotel pojesti za večerjo. Pa sem ga pošteno dvakrat dregnul, da je kar oči obrnil, pa je zbežal in mi je pustil za spomin najlepše pero. Tu za klobukom imam pripeto pero. Le pogledajte ga, mati! Orel mi ga je dal za spomin, sam orel tam v Mali Pišenci... Pa veste, mati, koga sem še videl tam gori nad skalovjem? Samega Bedanca sem videl, mati! Dva češarka sem vrgel nanj, da se je dedec kar praskal in si je skoro nos izpulil, ker ga je precej bolelo. To vam povem, mati, da se boste

tudi vi smejali, kakor sem se jaz tam gori na višavah. Bedancu sem se smejal in njegovemu rdečemu nosu. Hej, hej!»

Kekec se je smejal na ves glas, pa je pripovedoval o svojih doživljajih v Mali Pišenci. A mati se ni smejala, ampak je sklepala v skrbeh z rokami. Ko je Kekec umolknil, se je prijela za glavo, pa je rekla: »Nepridiprav si, Kekec, velik nepridiprav! Povsod moraš iztakniti nekaj posebnega. Kaj ti ni zadosti, da si moral Prisanku pasti divje kože in te je pograbila Pehta? Ha, Kekec? Ali ti ni zadosti? — Glej ga, glej! Zdaj si pa moral zopet nagajati Bedancu in ga razdražiti... O, Kekec! Ti ne poznaš Bedanca. Stokrat je hujši nego Prisaneček ali Pehta. Pridrvi, pridrvi k nam in te pograbi za vrat, in potem ti bo gorje, Kekec! Pa da si nam mogel napraviti kaj takega!»

Kekec je povetil za trenutek glavo. »Oj, mati!» je rekel potem. »Kaj sem hotel, ko sem videl ubogega možička privezanega k drevesu? Smilil se mi je, tako jako smilil... Samo pipec sem vzel, pa sem pre-rezal vrv. Drugega nisem mogel, mati, resnično nisem mogel... Pa sem bil jezen na Bedanca in zato sem mu vrgel češarek na debeli nos, samo zato!»

A mati je zdihovala, ker ji je bilo jasno, da pride nesreča, velika nesreča. Že dosti je bila slišala o Bedancu in njegovi strahoti in grozoti. Zato pa je vedela, da preti Kekcu poguba in žalost, velika žalost. — »O, Kekec, nesrečni Kekec!» je zdihovala in je bila vsa v skrbeh. »Da ne moreš pustiti nikoli svojih norčavih muh pri miru! Pa nam delaš skrbi, same skrbi... Ali misliš, da Bedanec ne ve, kdo je rešil možička? Ali misliš, da ne ve, da si mu ravno ti vrgel češarek na nos? O, Bedanec pozna vsako sled. Samo po sledi pride že nocoj in te pograbi in te nemara še celo zadavi... Kekec, Kekec! Samo skrbi in bridke žalosti nam delaš že nekaj let. Da moreš biti tako norčav in brez pameti...«

Kekec je molčal in je mislil sam pri sebi. Mater je poslušal in je rekel, ko je mati utihnila: »Ali mislite, mati, da me Bedanec pograbi? Saj me ne bo, ne bo... O, dobro se znam skriti, da me ne najde nihče in tudi Bedanec ne. Le meni verjemite, mati! Rekli ste mi ravnokar, da pride Bedanec po mojih sledovih in me pograbi. A veste, mati, da grem zdaj iz hiše in zmedem sledove in stopinje, da jih ne najde in ne spozna nihče, niti Kekec ne... Prav nič se ne bojte, mati! Saj se tudi jaz ne bojim ničesar, še najmanj pa Bedanca. Če hočete, pa grem in mu vržem še drugi češarek na nos, da bo še bolj pihal in robantil, kakor zdaj piha in razgraja tam v Mali Pišenci. Ali hočete, mati? Ha, ali hočete?»

Kekec se je udaril po kolenih in se je zasmeljal. Zdrvel je iz kuhinje in je tekel po poti iz vasi. Kraj širokega pašnika pa se je ustavil. Ozrl se je visoko gori na belo skalovje in je zažugal s pestjo. »Nemara gledaš doli na vas, Bedanec?» je zagodrnjal. »Pa se veseliš,

da še nocoj pograbiš Kekca... Hehe, pa če se ti pustim, če se ti pustim... Zmedel bom zdaj vse sledove, od pašnika naprej jih bom zmedel. Pa ti ne boš vedel potem, kdo ti je zaigral v gorah tako pošteno. Ne boš vedel, da je bil Kekec, o, ne boš vedel! In togotil se boš še huje, da boš kar skakal in boš klatil siromašne veverice s smrek... Hehe, Bedanec! Ti še ne poznaš Kekca, prav nič ga ne poznaš.«

In Kekec se je obrnil nazaj proti vasi. Hodil je po poti sem in tja, tja in sem, da je popolnoma zmešal sledove. Pred hišo pa je zavpil materi, ki je gledala skozi okno: »O, mati! Vse sledove sem že zmešal. Težko jih bo razbral Bedanec. No, če jih pa razbere, pa vendar ne zve, da sem ga ravno jaz nasukal v gorah. Glejte, mati, skozi vso vas pojdem in v vsako hišo pojdem, da bo moja sled vodila v vsako hišo. Pa naj me išče Bedanec v vsaki hiši! Nikjer me ne najde, ker nocoj bom spal pri sosedu na skednju... Tako bom prekanil Bedanca, mati, ravno tako. Zato pa bodite brez vseh skrbi, mati!«

Kekec je zdirjal naprej v vas. In v vsako hišo je stopil in v vsaki hiši je voščil: »Dober dan Bog vam daj!« — Prst je položil na ustna in je zbežal naprej. In tako je prehodil vso vas. Proti večeru pa se je priplazil domov. Skozi vrt je šel; med najvišjo travo je šel, da bi nihče ne zvedel, kako da je prišel iz vasi. — »Ne bo me zasledil Bedanec,« je rekel materi, ki je sedela vsa žalostna v kuhinji. »Nasukal sem Prisanka; tudi Pehto sem pošteno nasukal. A najhuje sem nasukal danes Bedanca. Hoj, to bo rogovilil nocoj po vasi in me bo iskal! Pa me ne najde, nikjer me ne najde...«

Kekec si je mel v svojem veselju roke in je žvižgal, žvižgal. Stopil je v izbo k Tinki, ki je sedela nepremično kraj mrtve mucike. Oči je imela Tinka vse objokane in se niti ozrla ni po bratcu. Kekec je zmajal z rameni, pa je odšel v sosedno sobico. Vrnil se je s citrami in je sedel za mizo. Zasviral je lepo pesem, ki pa je bila žalostna, tako žalostna, da je pričela mala Tinka zdihovati. Ko je Kekec nehal svirati, je rekel kar naravnost: »Hoj, Tinkara! Zdaj poneseva muciko na vrt in jo tam zagrebeva. Kmalu se bo stemnilo in potem ne bo nič več časa. Kar dajva, Tinkara, da bo prej konec stokanju in jadikovanju.«

Tinka je zajokala še enkrat. A Kekec je kar pokrtil pehar, da sestrice ni več videla mucike. Z desnico je prijel Kekec pehar, z levico pa citre. In napotila sta se s Tinko na vrt, kjer je izkopal pod široko črešnjo grob. Spustila je Tinka pehar v jamo in je vrgla nanj šop svežih rož. Kekec pa je urno zasul grob in je položil citre na kolena. Zabrenkal je in je zapel žalostno pesem. Tinka ga je gledala in poslušala. Solnce se je nagnilo k belim goram. Njegovi zadnji žarki so se iskrili nad vrtom in nad drevjem in nad svežim grobom, kjer je počivala lepa, bela Tinkina mucika, ki je znala tako lepo mijavkati.

In tudi na Tinkin rdeči obrazek je gledalo solnce; a v njene oči ni moglo gledati. Saj so bile Tinkine oči polne solzá, in tja niso mogli solnčni žarki; tja so mogle samo grenke solze, ki so se kradle iz Tinkinega žalostnega srčeca...

Tisti večer se je splazil Kekec na sosedov skedenj. Tam se je zaril v seno in je hotel spati tam, ker je dobro vedel, da pride nočoj Bedanec na vas in poišče tistega nepridiprava, ki mu je zaigral danes tam v gorah tako pošteno. Zato pa se je Kekec kar potuhnil v seno in je bil prepričan, da ga Bedanec nikoli ne najde. Naskrivaj je strgal korenček; muzal se je in se posmehoval. A vendar mu je ležalo na srcu nekaj neprijetnega, ki ga je zbadalo venomer. In zaradi tega se je skoro bal — bal se je Bedanca in njegovih strašnih, okrutnih rok. »Kaj, če me pa vendarle pograbi?« je premišljal sam pri sebi. »Hudo mi bo in grozno... A kaj se bojim? Saj me ne najde — nikoli me ne najde, ker sem mu tako lepo zmedel sledove. Pa naj me išče, o, le naj me išče!«

In Kekec si je drgnil roke. Klobuk si je poveznil preko glave in je zaprl oči, da bi zaspal. Zmislil se je na očeta, ki je bil odšel danes v jutru preko gorá na Koroško na semenj. In skoro žal je bilo Kekcu, da ni očeta doma, očeta, ki bi ga lahko branil. Toda česar ni, ni — in kaj bi se še dalje vznemirjal! — In Kekec je stiskal oči, da bi čimprej prišel k njemu zaspanec. Slišal je razločno volka, ki je lajal tam na domačem dvorišču; skozi ozko lino je videl tri svetle zvezde, ki so svetile v jasno noč. Vse je spalo po zagorski vasi. Zato pa tudi Kekec ni mogel več bdeti. Kar na težko je zamižal in je zaspal...

Kekec se je nenadoma prebudil. Dregnil je klobuček z obraza in se je skobacal iz sena. Ozrl se je skozi lino, pa je videl, da se je začelo jutro šele prebujati. Slišal je peteline, ki so prepevali vseokrog po vasi. A vse drugo je bilo tiho; zagorska vas je še spala v pokojnem snu. — »Glej no!« je zagodrnjal Kekec in je otepal z obleke travnate bilke. »Jutro se dela in noči je že konec... Pa me vendarle ni pograbil Bedanec. He-he, Bog zna, kako je dirjal vso noč po vasi in je rogovilil in me iskal. Pa me ni našel, nikjer me ni našel. Moral se je obrisati pod nosom. Zdaj pa razgraja po gorovju, da so vse veverice pobegnile preplašene iz gozda... Škoda, da ga nisem videl in slišal, ko je krevsal po vasi in je robantil, da se je kar svetilo po vasi. O, lepo bi se mu lahko posmehoval in bi strgal korenček, kot sem ga bil strgal teti Pehtari... Pa ga nisem videl; škoda, da ga nisem videl...«

Kekec je pogledal še enkrat skozi lino. Potem pa se je splazil s skednja in je stekel po poti proti domu. Danilo se je vedno bolj. Nebo je postalo sivkasto; le tam na vzhodu se je prikazal rdeč pas, ki se je širil vedno bolj po nebu. Vedno glasneje so prepevali petelini, tu in tam je že zamukala krava, zaprta v tesni hlěv. — Kekec je prišel do doma in je bil ves vesel, ker bo zdaj lahko materi pripovedoval o

Bedancu in njegovi jezici. Toda Kecec je obstal pred hišo in se je jako začudil. Hišna vrata so bila odprta na stežaj. To pa se je zdelo Kekcu na vso moč čudno. Saj je vedel, da mati ne vstane nikoli tako rano, pa tudi Jerica ne; a še najmanj Tinka.

Deček je zmajal z glavo in je stopil v vežo. »Oj, mati!« je zaklical na ves glas. A nihče mu ni odgovoril. Strah se je polotil Kekca, da se mu je srce kar skrčilo. Planil je v izbo; nikogar ni bilo tam. Stopil je v čumnato, kjer je spala mati; a postelja je bila prazna in nikogar ni bilo v čumnati. Šel je v izbico, kjer je spala Tinka; a tudi Tinke ni bilo nikjer. Zdrvel je po stopnicah, da bi vsaj Jerico našel v podstrešni izbici. A Jerice ni videl nikjer, pa najsi jo je klical na ves glas.

»Ojoj!« je zasopel Kecec in zaskrbelo ga je. »Pa kam so izginili vsi navsezgodaj? V hiši jih ni — nikjer jih ni... Nemara so na dvorišču ali pa v hlevu, ker je najbrž krava zbolela.« — In je hitel na dvorišče, kjer je spal njegov volk tam gori ob ograji; v hlev je dirjal in je vpil — a matere in sestrice ni bilo nikjer... Kecec je strmel, na si ni vedel pomagati. Stopil je k spečemu volku in ga je dregnil z nogo. Volk se je predramil, pa je gledal ves osupnjen na dečka.

»Volkec, ljubi volkec!« ga je nagovoril Kecec v svojem strahu. »Ali veš, kam so izginili naši? Ali veš, ljubi volkec? Glej, v hiši ni matere, pa tudi Jerice in Tinke ni nikjer... Dej, ljubi volkec, povej mi, kam so odšli naši? Saj si jih videl, gotovo si jih videl. Skrbi me, volkec, skrbi... Zato mi pa povej, da me ne bo tako jako skrbelo.«

Volk se je trikrat pretegnil in je dvakrat zacvilil. Potem pa je gledal s svojimi svetlimi očmi na dečka in niti zalajal ni. Kekec se je naslonil ob ograjo in si je zakril obraz z rokami. Premišljal je in pre-mišljal in si ni vedel pomagati. Toda bliskoma mu je šinila v glavo misel, da se je je Kekec kar prestrašil. Stresel se je po vsem životu in v svojem strahu je pričel gledati na volka, kakor da bi bil prepričan, da mu more samo še volk pomagati. In vedel je Kekec, dobro je vedel: ponoči je prirogovilil Bedanec v vas. Naravnost do Mežnarčeve hiše je prišel in je stopil v izbo. »Kje je Kekec, mati?« je vprašal. »Zagodel mi je Kekec prav pošteno včeraj v gorah. Zato pa sem prišel, da ga pograbil in zmikastim. Kje je Kekec, mati? Ha, kje je Kekec? Dajte ga sem, da ga zmikastim in ga v gorah privežem k drevesu, kakor sem bil privezal možička. Dajte ga sem, mati!« — A uboga mati je zajokala in je rekla, da Kekca ni doma. Bedanec je pa rogovilil in rogovilil. Vso hišo je pretaknil in ker ni našel Kekca nikjer, je pa šel in je pograbil mater. Pa tudi Jerico in Tinko je pograbil in je gnal vse tri visoko v gorovje. K drevesu jih bo privezal kakor tistega možička. Mati in Jerica in Tinka pa bodo jokale, oj, bridko jokale in hudo jim bo. A to vse zaradi Kekca, zaradi njegove norčavosti in tistih neumnih muh, ki Kekcu ne dajo nikoli miru. O, da je tako, da je tako!

Kekec je skoro zajokal, ko se je domislil vsega tega. Roko je ovil volku okrog vrata, pa je govoril brezmiselno: »Oj, volkec, ljubi volkec! Hudo nam bo zdaj, strašno hudo ... Bedanec je odvedel ponoči naše ljudi, samo zaradi nesrečnega Kekca je bil ponoči tukaj. O, volkec, zakaj se nisi zaprašil v Bedanca in mu nisi malo zrahljal dolge brade? O, volkec? — Pa si spal, kakor sem jaz spal vso noč ... Kaj bo zdaj, volkec? Ali naj sama gospodariva na domu? Pa če ne znava, ne znava ... A glej, volkec! Kekec je prekanil tebe in Pehto in prekanil bo tudi Bedanca. Zaprasi se Kekec za Bedancem, še zdajle se zapraši v gorovje. In videl boš, volkec, da bo še vse dobro. Ne bojim se Bedanca! Češarek sem mu vrgel na nos, da je bil Bedanec kar zelen od jezice. Pa se nisem prav nič bal. In tudi zdaj se ne bojim, ko se zaprašim za Bedancem ... Resnično, resnično, ti moj ljubi volkec!«

Volk se je vzel ob Kekcu in je hripavo zalajal. Kekec pa je zdrvel z dvorišča; po potu je tekel na vso sapo proti pašniku, ki se je širil onkraj vasi. Solnca še ni bilo nikjer. Samo na vzhodu je nebo vedno bolj žarelo. Svetloba pa se je širila od trenutka do trenutka po ozki zagorski dolinici in sem iz bližnjega smrekovega gozda je že prihajalo glasno in veselo ptičje petje. Tam v ozadju so pričeli rdeti beli snežniki v jutranji zarji. Živi ogenj je objel strme, nebotične skale, ki so se smehljale v svoji krasoti zeleni, zbujaajoči se dolini. A Kekec se ni zmenil za vse to. Kekec je dirjal naprej in se ni ustavil niti enkrat. Onkraj pašnika je došel na ozko stezo, ki je držala v hrib

med nizkimi borovci do strmih skal, ki so zapirale tam vhod v dolinico. In na tisti stezi je zagledal Kekec ljudi, ki so stopali polagoma navkreber. Kekec je zasopel na vso moč, ko je zagledal tiste ljudi.

Hitel je samo naprej, samo naprej in je že skoro dosegel tiste ljudi. In spoznal jih je takoj. Bedanca je videl, ki je stopal tam spredaj; mater je videl in Jerico in Tinko. Na vrv so bile navezane, in Bedanec jih je vlekel za sabo po strmini.

Kekec se je prijel za glavo, ko jih je zagledal. »Ovbe, ovbe!« je zasopel. »Kaj bo zdaj, kaj bo zdaj?« — Toda ni se pomišljal. Še bolj je zdrvel naprej in ko se je približal na deset korakov, se je ustavil in je zavpil: »Bedanec, hej, Bedanec! Kaj vlačiš za sabo nedolžne ljudi? Ha, ali te ni sram, Bedanec? Tu je Kekec, ki ti je zaigral včeraj pošteno na gori. Iskal si me vso noč na vasi, pa me nisi našel in si rogovilil, da se je še celo naš volk nekaj poplašil... Tu je Kekec, tul! Njega naveži na vrv, če že ne moreš drugače. A nedolžne ljudi pusti v miru... Ali si slišal, Bedanec? Izpusti jih, ti rečem! Zmiskatil sem že Prisanka in sem mu pulil brado. Zato pa se tudi tebe ne bojim, o, prav nič se te ne bojim... Izpusti mojo mamo in Jerico in Tinko! Rečem ti, da jih izpusti! Pa bo lahko zamera, velika zamera.«

Kekec je pridrvel do matere, ki je bila prva navezana na vrv. Sopel je na vso moč, ker mu je bila sapa pošla zaradi naglega dira. Niti z očmi ni trenil, ampak je vzel iz žepa svoj rdeči pipec. Kar šinil je z roko, pa je prerezal vrv, ki so bile nanjo navezane mati, Jerica in Tinka. Nato pa je stopil pred Bedanca, ki ga je gledal ves začuden in presenečen. Za črno, dolgo brado se je držal Bedanec in je gledal, samo gledal in strmel. — »O, ali me vidiš, Bedanec?« mu je govoril Kekec. »Pač sem se te nekaj bal sinoči in sem se zaradi tega skril pred tabo. Zdaj se te pa ne bojim nič več, kakor se te nisem bal včeraj, ko sem ti vrgel češarek na nos, ki ti je še danes rdeč od tistega češarka... Kar naveži me na vrv in me vleci, kamor hočeš! A moja mater in Jerico in Tinko boš pustil pri miru! Še je dosti češarkov na svetu in tudi drugih reči, ki so hujše nego češarki, pa te oprasnejo prav nemilo... Pomisli, Bedanec, samo malo pomisli! A moje ljudi boš pustil v miru — to ti rečem zdaj, Bedanec, da mogoče še ne bo hujše zamerel! Ali slišiš, Bedanec?«

Mož je gledal razjarnega Kekca in se je še vedno držal za brado. Naposled pa se je zarežal in je zamahnil z roko. »A, ti si, Kekec?« je izpregovoril in je pograbil Kekca za vrat. »Mislil sem, da si paglava miška. A zdaj vidim, da si mačka, ki zna mogoče prav pošteno ugrizniti... No, no — samo ne pihaj tako strupeno! Saj izpustim tvoje ljudi — naj gredo, kamor hočejo! A tebe navežem na vrv in te povedem s seboj. Glej, tako lepo te navežem, da boš zadovoljen in ne boš več pihal.«

In Bedanec je zadrnil vrv okrog Kekčevega pasa. Napravil je zanko na drugem koncu vrvi in je potegnil Kekca za sabo. Deček se je zadržal z vso silo in je pogledal na mater in sestrici. »O, kar nič se ne žalostite!« jim je rekel. »Saj se ne bojim prav nič. Ničesar

hudega mi ne napravi stric Bedanec. Dva dni me bo imel privezanega k drevesu. Potem me pa izpusti. In vse bo še dobro, o, vse... Samo meni verjemite in nikar se ne žalostite!»

Mati in Jerica sta sklenili roke in nista rekli ničesar. A Tinka je zajokala prav bridko in se je tresla od silnega strahu. »Ne cmeri se, Tinkara!« ji je rekel Kekec prav mirno. »Ne izplača se, Tinkara... Lepo skrbi danes in jutri za volka, da ne bo lačen. A pojutrišnjem bom zopet doma, ker me izpusti stric Bedanec... Hej, Tinkara! Ni lepo, da se tako cmeriš...«

»Ti prebiti pobič!« je zarežal Bedanec. »Kaj se ongaviš in me zadržuješ? Čakaj, potegnem te, prav pošteno potegnem.« — In Bedanec je potegnil za vrv na vso moč, da se je Kekec opotekel in bi bil padel, da ni bil navezan na vrv. Tinka je zavriskala na ves glas, a Kekec je ni videl več, ker ga je potegnil Bedanec okrog skale.

»No, lepo je pričel delati z mano,« je zagodrnjal Kekec in polastila se ga je velika jezica. »Pa me vlecite, stric Bedanec, o, kar vlecite me! Mislite, da se bom cmeril, kot se drugi paglavci? Ne poznate še Kekca, in mogoče vam bo še žal, da ga ne poznate... Pričel sem s češarki in neham skoro gotovo s čim drugim. Češarki vam niso prišli

nič kaj prav, a ono drugo vam pride še manj prav. O, le počakajte, stric Bedanec, in vlecite me, samo vlecite me!»

Bedanec ni izpregovoril besedice. Trdo je držal za vrv, ki je bil nanjo navezan Kekec, in se ni ozrl niti enkrat nazaj. Enakomerno je stopal naprej po ozki stezi med rosnim borovjem in se je držal neprestano za dolgo brado, pa se ni menil prav nič za Kekca. To pa je Kekca razjezilo še bolj. Kar pipec je odprl, pa je prerezal debelo vrv in je hotel pobegniti. A Bedanec ga je pograbil za vrat in ga je privezal še trdneje na vrv. »Hej, stopaj, nepridiprav!« je velel osorno. »Če nočeš, da te nasučem, da ti bo presedalo vse dni.«

Kekec se je ugriznil v ustna in je postal zaradi silne jezice ves rdeč. Zapihal je kakor mucek, če mu izmakneš ulovljeno miško, pa je stopal za Bedancem. Samo ustna je šobil, sopel nevšečno in je krčil pesti...

Vprašanja.

*Komú, komú to zlato solnce sije
od zgodnjih ur do poznega večera?
Komú ta drobni dežek z neba lije
in svetla noč nad zemljo se odpira?*

*Komú ta bela roža v vrtu cvete
in droben ptiček skrit v grmovju poje?
Vse to godi se za to drobno dete,
to drobno dete, zlato srce moje...*

Janko Samec.

Luna.

*Luna, luna, lunica
raz nebo se mi smehlja.
Zdaj mi dolgi jezik kaže,
skrije se, speš se prikaže,
zdaj poredno mi mežika,
z nosom zemlje se dotika
in se sklanja in se sklanja,*

*sove skozi noč preganja;
v vsako okence podreza
in na strehe drzno pleza...
Ko potem še više, više
vzdigne se nad vaše hiše,
se ob dimniku spotakne
in se jezna v noč umakne!*

Janko Samec.

